No. 2364 Zaterdag 27 April 1929. 46ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie Otrabanda.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 10 cts.

FEESTELIJKE OPENING DER NIEUWE ELECTRISCHE CENTRALE.

't Lijkt een paradox, zoo groot dat een onmogelijkheid schijnt: een machine-hal in een feesthal herschapen.

En toch dit was de eerste indruk bij het binnentreden van de nieuwe Electrische Centrale der Nederlandsch-Indische Gas Maatschappij, op Maandagmiddag ter feestelijke opening.

Daar stonden de reuzenmachines met haar donkere dreigende lichamen, — resultaat van de titanenkracht van het menschelijk vernuft, — wachtend op een wenk van den mensch om in 't werk gesteld te worden, en met donderend geweld aan 't wentelen en wielen te slaan. Als ergens de mensch zich koning gevoelt, dan is het wel tegenover zulke machtige machines, door zijn vernuft uitgedacht, die hij met een enkele handbeweging te besturen en te regeeren weet.

Maar dat donkere en dreigende der zware machines was weggewerkt door de kleurenrijke vlaggen. Wij stonden in een feestzaal, groot, hoog, ruim, vol lucht en licht en vroolijkheid; terwijl zelfs de dreigende stilte der machines, die straks met een donderend geraas aan 't werk zouden slaan, werd opgeheven door de vroolijke tonen van „Ido", het zoo sympathiek orkest van de C. P. I. M.

Gouverneur Fruytier zei het in z'n antwoord op de rede van Directeur Goslings zoo geestig:

Ik weet niet of 't met opzet is geschied, of alleen maar bij toeval, dat op de uitnoodiging geschreven stond: Kleeding wit. Want gewoonlijk doet een machinehal ons denken aan smeer en roet. Hier behoeft men niet bevreesd te zijn om ook maar 't minste smetje op te loopen.

Daarmee is geheel de inrichting der nieuwe centrale voldoende gekaraktelizeerd.

Te ongeveer half zes had zich een uitgelezen gezelschap van Dames en Heeren vereenigd in de groote ruime machinehal ter bijwoning van de feestelijke opening.

En onmiddelijk nadat Zijne Excellentie Gouverneur L. A. FRUYTIER, vergezeld van Echtgenoote en Militairen Adjudant, onder de tonen van 't „Wilhelmus" Zijn intrede in de nieuwe Centrale had gedaan, nam de heer GOSLINGS, een der Directeuren van de N. I. G. M., het woord.

Rede van den Heer Goslings.

Na een woord van dank tot Zijne Excellentie, voor zijne tegenwoordigheid, bracht spr. in herinnering hoe het eeuwenoude „Wilhelmus" steeds bij ons het besef wakker roept, dat wij allen Nederlanders zijn, die werken en strijden voor de Nederlandsche gedachte. Daarom heette hij Zijne Exc. in 't bijzonder welkom, als de vertegenwoordiger in deze landen van onze geëerbiedigde Koningin.

Daarna schetste spr. in korte trekken de geschiedenis van de electriciteit op Curaçao.

Curaçao is mede een van de eerste plaatsen waar electriciteit voor verlichting verkrijgbaar werd gesteld. Reeds in 1888 bestonden er plannen voor een electriciteitbedrijf, zoodat in 1889 een eerste electriciteits-verordening tot stand kwam. Intusschen duurde het nog tot 1893, vóórdat de eerste concessie verleend werd aan den energieken Amerikaan SMITH, consul der Ver. Staten alhier, terwijl de centrale op 30 Augustus 1897 in werking kwam. Aan dezen pionier is Curaçao nog meer verschuldigd, o.a. de oeververbinding, waardoor Otrabanda zich zoo krachtig ontwikkelen kon, een waterleiding, verschillende werven enz. In 1900 ging het electriciteitbedrijf over in handen van de firma S. E. L. MADURO & SONS, de zich zoo met stad en land vereenzelvigd heeft, dat zij de leidende toonaangevende firma op velerlei gebied genoemd wordt.

In hare handen bleef de electriciteitsvoorziening van Willemstad gedurende ruim 27 jaren, totdat de snelle ontwikkeling van deze stad haar voor technische problemen plaatste, die de vraag bij haar deed opkomen, of het niet aanbevelenswaardig zou zijn, dit bedrijf in handen te leggen van een onderneming, die zich op het gebied van electriciteitsvoorziening in tropische landen had gespecialiseerd.

Zoo deed de Ned. Ind. Gas Mij haar intrede op Curaçao en wel in den persoon van den heer SAUTER, die in verband met de belangen dezer maatschappij zich in Suriname bevond, en van deze gelegenheid gebruik maakte om hier poolshoogte te komen nemen. Terzelfder tijd bevond zich hier IR. SURINGAR, als electro-technisch Adviseur, door den Minister van Koloniën in overleg met het Bestuur daartoe uitgezonden. Uit de onderlinge samenwerking van het Bestuur, IR. SURINGAR, de firma MADURO en den heer SAUTER kwam de overdracht van het bedrijf aan de N. I. G. M. tot stand, en de nieuwe concessie voor 50 jaar, met de verplichting om dagstroom te leveren voor huishoudelijke en industrieele doeleinden. Hierdoor werd een ander systeem van opwekking en overbrenging noodzakelijk.

De N. I. G. M. in wier handen thans het bedrijf berust, heeft 22 fabrieken in bedrijf of aanleg, terwijl een paar dagen geleden nog haar de concessie is verleend voor een electriciteitbedrijf in Paramaribo. Zij heeft 9 gasfabrieken, waarvan 7 in Oost-Indië, 1 in West-Indië en 1 in Holland, en 12 electrische centrales in Oost-Indië en 1 in West-Indië.

Na nog in vogelvlucht een overzicht te hebben gegeven van het bedrijf dat straks in werking zou worden gesteld, richtte spr. een woord van dank tot allen die aan de totstandkoming van dit geheel hernieuwde bedrijf hadden meegewerkt.

En wel op de eerste plaats aan Zijne Excellentie en diens voorganger, aan het Bestuur dezer kolonie en zijn verschillende Diensten, door wier steun de taak dezer Maatschappij zoozeer vergemakkelijkt is, terwijl spr. namens de Maatschappij de overtuiging uitsprak, dat zij dien steun ook voor de toekomst zou trachten te verdienen; verder tot den heer IR. SURINGAR, voor de aangename samenwerking en opbouwende kritiek, zoowel bij de voorbereiding in Holland als bij de uitvoering hier; - tot de firma S. E. L. MADURO & SONS voor de wijze van electriciteitsvoorziening hier tot aan het tijdstip der overdracht, zoowel als voor de faire wijze van de nakoming der voorwaarden, zoodat het werkelijk een voorrecht was transacties te doen met een huis van deze „standing." Ten slotte bracht spr. nog een woord van dank aan de trouwe medewerkers, IR. STEINMEYER, die de bijzondere moeilijkheden, die zich hier hadden voorgedaan had weten te overwinnen, op een wijze, die boven allen lof verheven is; - aan IR. MEYER, die voor de Maatschappij een nieuwe ster aan 't firmament is en voor wiens onverwoestbare blijmoedigheid geen arbeid ooit te veel was; - aan de heeren BEKKER, TANGEL, PHILIPSE en STRIEGLER en BOSCH REITZ voor hun verdienstelijke, maar lang niet gemakkelijke taak van den aanleg van installaties, het leggen van kabels, van verdeelnetten en de inrichting der transformatorstations; aan den heer BÄR, den kranigen monteur der Dieselmotoren, dien spr. reeds op Java om de beminnelijkheid van zijn karakter had leeren hoogschatten; en last not least, aan de Directie van de C. P. I. M. wier bereidwilligheid om te helpen, wanneer hulp gevraagd werd, even onuitputtelijk is als haar magazijnen. Spr. besloot zijne rede met de voorlezing van een telegram uit Rotterdam ontvangen van de Hoofddirectie der N. I. G. M. om de Directie alhier geluk te wenschen met de gelukkige voltooiïng van het werk en de beste wenschen uit te spreken voor den bloei dezer nieuwe onderneming en van Curacao.

Rede van Gouverneur FRUYTIER.

Daarna nam Z.E. Gouverneur FRUYTIER het woord.

Het was duidelijk blijkbaar dat Z.E. zich te midden dezer machtige machines in zijn element bevond.

Z.E. gaf uiting aan zijn groote voldoening deze plechtige opening van een hernieuwd electriciteitsbedrijf te kunnen verrichten, te meer daar Hij juist op de fabrieken waarvan Hij aanstonds de machines in werking zou mogen stellen, zijn eersten stap in het maatschappelijk leven had gezet.

Z.E. wenschte de N. I. G. M. die op 't gebied van electriciteitsvoorziening haar sporen reeds verdiend heeft, met de totstandkoming van dit werk geluk, en zeide dat het Bestuur het volste vertrouwen in haar heeft. Z.E. zeide overtuigd te zijn, dat weldra de electriciteit haar intrede zal doen in alle huizen, niet alleen om licht te brengen, maar ook voor andere doeleinden; - de bakker zal zijn brood electrisch bakken, men zal electrisch kooken, strijken, enz. En als eenmaal de nieuwe brug in werking zal treden, zal men ook hiervoor de electriciteit benutten om haar spoediger te openen en sluiten. En bij feestelijkheden zal het nieuwe licht vroolijkheid verspreiden, zonder vrees van op een gegeven oogenblik in 't donker te worden gezet.

Daarom bracht Z.E. dank aan de Ned. Ind. Gas Mij voor de hernieuwing van het electriciteitsbedrijf en wenschte haar en het publiek veel voldoening met deze nieuwe onderneming. De vestiging van de N. I. G. M. alhier heeft niet veel voeten in de aarde gehad.

Zij kwam, zag en overwon! Toch zijn haar vele groote moeilijkheden niet bespaard gebleven, die zij echter glansrijk heeft weten te overwinnen

Z.E. bracht dank aan de vooruitstrevende firma MADURO, die gedurende zooveel jaren Curaçao van electrisch licht heeft voorzien; die daardoor blijk heeft gegeven van durf en energie, maar ook van echten koopmansgeest, omdat, toen de nieuwe tijd nieuwe eischen stelde, zij bereidwillig, ofschoon 't haar een offer kostte, haar taak heeft overdragen aan een Maatschappij, specialiteit op electriciteitsgebied, vooral in de tropen. Daardoor heeft zij getoond haar plaats en haar tijd te begrijpen. Verder bracht Z.E. nog dank aan de Leden van den Kolonialen Raad voor hun medewerking.

Een luid applaus begroette deze welsprekende rede.

Toen was het plechtig oogenblik daar om de machines in 't werk te stellen. Z.E. gaf last de voorbereidingen te maken. Een „handle" werd door Z.E. omgegooid, en onder luid applaus, begonnen de machtige machines te draaien, en straalde heel de hal in een zee van licht.

Het donderend geraas overstemde de muziek van Ido. De stroom van de nieuwe Centrale verspreidde zich in de nieuwe leiding, licht en vroolijkheid verspreidend.

Het was een plechtig moment.

Champagne werd rondgediend, en allen, autoriteiten en particulieren, Dames en Heeren, kwamen den Directeur van het nieuwe bedrijf geluk en 't volste succes toewenschen.

Alle aanwezigen werden verzocht hun namen te teekenen in een oorkonde, ter herinnering aan deze plechtige opening.

Des avonds werd het lichtfeest door de talrijke genoodigden voortgezet in het Clubgebouw „Asiento".

Wij sluiten ons bij de vele geuite wenschen aan, en onder dankzegging voor de beleefde uitnoodiging, wenschen wij de N. I. G. M. alhier een volledig succes met haar nieuw bedrijf, tot eigen voldoening en voldoening van het publiek.

Korte beschrijving van 't bedrijf.

Het is natuurlijk niet doenlijk een minutieuze, vakkundige beschrijving van 't bedrijf te geven; 't zou bovendien voor het meerendeel onzer lezers geen koek en ei zijn. Toch mogen onze lezers ons enkele hoofdlijnen veroorloven, opdat men, al is 't dan maar een heel flauw idee, van 't bedrijf moge krijgen.

De Centrale heeft twee Sulzer-Dieselmotoren met 5 cilinders elk, en elk van 1000 P.K. Deze worden gekoppeld met draaistroom generatoren van 1000 Kilo-Volt-Ampère, bij 6000 Volt, en 50 perioden per seconde.

Vanuit de centrale wordt de electrische energie door een ondergrondsche hoogspanning-leiding met een spanning van 6000 Volt naar de transformatorhuizen geleid, alwaar met behulp van transformatoren de spanning op 220 Volt wordt omgezet. De spanning tusschen een der drie fasen van den draaistroom en de aardleiding bedraagt 125 Volt. Deze wordt in de huizen geleid ten behoeve van verlichting en huishoudelijke doeleinden.

Het laag spanningnet is geheel bovengrondsch. Voor motorische kracht wordt draaistroom van 220 Volt in de betreffende fabriek gevoerd. Voor grootere energie-opnamen, b.v. van 50 K.V.A. levert het electriciteitbedrijf direct een draaistroom van 6000 Volt, welke in de afnemende fabriek zelf getransformeerd wordt.

Zulke bedrijven zijn dus praktisch direct ondergronds op de centrale aangesloten. Dit zal b.v. het geval zijn met de gouvernementswerplaatsen op Parera.

Zooals de heer „Goslings reeds in zijn rede mededeelde, heeft de centrale thans ongeveer 700 K. W. beschikbaar, hetgeen ruim 50 % meer is dan de tegenwoordige hoogste belasting. Bij uitbreiding met een 3e machine kan dit tot 1400 K. W. worden opgevoerd, terwijl 't nog mogelijk is deze capaciteit door middel van een Büchli opladingssysteem met 50% te verhoogen. Tegen 't volgend jaar verwacht men een hoogste belasting van 6 a 700 K. W.

De laagspanning van 220 Volt voor kracht en 125 Volt voor licht en huishoudelijke doeleinden is voor normale personen ongevaarlijk, hoewel minder aangenaam; waarom men steeds geraden wordt voorzichtig te zijn, vooral met kinderen.

De koeling van de cilinders geschiedt met zeewater, de koeling der zuigers met zoet water, hetwelk, door middel van een koeler wederom door zeewater wordt koud gehouden.

Ook omtrent de straatverlichting is de maatschappij met het Bestuur tot een overeenkomst gekomen.

In de hoofdstraten krijgt men 1ste klas-verlichting met lampen van 200 Watt, midden boven den rijweg, op een afstand van circa 70 M. van elkaar. De platte palen, zooals er reeds een paar geplaatst zijn, zullen vervangen worden door ronde, terwijl men in de smallere straten, zooals Heerenstraat en Breedestraat, gebruik hoopt te kunnen maken van sierlijke muurrozetten, waartegen door de resp. bewoners wel geen bezwaar zal worden gemaakt.

De 2de klas-verlichting geschiedt door middel van 40 Watt's lampen, aan palen bevestigd, op cicar 35 M van elkaar, terwijl bij de 3de klas-verlichting deze afstand op ca. 70 M genomen wordt. De straatverlichting brandt van 6 uur 's avonds tot 6 uur 's morgens, van 6 uur 's avonds tot 12 uur 's nachts met volle kracht, terwijl om 12 uur de helft der verlichting wordt gedoofd.

Het onlangs door de N. I. G. M. aangekochte perceel van wijlen de Wed. Dr. Zeppenfeldt, op het Brionplein, zal geheel omgebouwd en gemoderniseerd worden. Beneden komen een showroom met administratieve en technische kantoren; daarboven op de eerste verdieping de directeurswoning, en op de tweede een woning voor employé's.

De nieuwe lichttarieven

Een lezer schrijft ons naar aanleiding van de pas gepubliceerde nieuwe lichttarieven het volgende:

Curaçao, den 22n. April 1929.

Aan de Redactie van de „Amigoe di Curaçao".

Geachte Redacteur.

Zeer verrast waren wij door de zeer groote advertentie van de Ned. I. Gas-Maatschappij alhier, opgenomen in de Amigoe van j.l. Zaterdag. Gedachtig aan het praatje, dat de ronde deed van: „het nieuwe licht komt véél duurder uit", dan weer van: „neen, want de heer Suringar is hier uit Holland gekomen om voor onze belangen te waken en hij zal er wel voor zorgen", gingen wij aan het lezen.

Maar, ach! wat moesten wij ondervinden? Wel zagen wij vele cijfers, ook eenige berekeningen als voorbeelden en daarnaast vele technische termen, zelfs strafbedreigingen bij verkwisting; doch wat wij zochten, vonden wij niet, namelijk den prijs van een maandelijks te betalen vast recht voor elk licht of elk lichtpunt; dus wij waren teleurgesteld!

Want, wat heeft de geheele bevolking te maken met al die becijferingen, wanneer zij toch niets afweet, van al die technische benamingen.

Ware het niet veel eenvoudiger, indien er een vast recht voor ieder lichtpunt, werd bepaald? dan kon ieder gebruiker het op zijn vingers natellen hoeveel hij per maand moest betalen, zooals zulks tot nu toe, het geval is geweest. De vorige concessionarissen hebben immers geen verlies gehad van hun exploitatie! En verder ook een vast bedrag voor elk aangesloten strijk- of kooktoestel. Waarvoor al die berekeningen, die den gebruikers molesteeren om hunne maand-rekening na te zien? 't Had anders toch zóó gemakkelijk kunnen zijn!

Niet iedereen zal nu kunnen berekenen hoeveel „Volt-Ampère" hij zal noodig hebben om zijne woning, even als tot nu toe, te verlichten. Men zal natuurlijk beginnen met een proef te nemen met het minste aantal „V.-A.", om daarna telkens, naarmate men bemerkt dat de verschillende vertrekken minder goed verlicht er uitzien, eenige van die „V.-A." meer te nemen, altijd het oog houdend op het Abonnementstarief *a*. Was het niet eenvoudiger geweest, indien de Maatschappij in hare reuzengroote advertentie had aangegeven het aantal lampen of lichten ter vervanging van de tegenwoordig brandende gloeilampen, die onlangs verwisseld zijn geworden (de oude waren van 100 Volt, en de nieuwe van 125 Volt)?

Welke leek weet hoeveel licht 50 „Volt-Ampère" geeft en hoeveel de andere in het tarief gemelde geven? en uit leeken op het gebied van electriciteit bestaat immers de geheele bevolking!

Heeft de heer Suringar niet kunnen bewerken, dat aan de gansche Curaçaosche bevolking den bedoelden overlast niet werd aangedaan?

Vertrouwende dat Uwe redactie op deze klacht wel zal willen achtgeven en het Uwe bijdragen om in deze duistere zaak (ofschoon het hier over „licht" gaat), ietwat meer *licht* te laten schijnen, verblijft, met betuiging van hoogachting

Een lezer van de A. di C.

***

Wij willen trachten onzen geachten lezer en inzender, eenigszins duidelijk te maken, waarom de nieuwe maatschappij het systeem van een maandelijks te betalen vast recht voor elk lichtpunt, heeft laten varen. Naar wij meenen is het groote en den doorslag gevende bezwaar tegen het oude systeem, dat ongetwijfeld gemakkelijker was, dit, dat men geen afdoende controle bezat op de in werkelijkheid gebruikte lichten. Het is feit van algemeene bekendheid, dat er veel en zeer veel licht gesmokkeld is. Terwijl men, om b. v. maar iets te noemen, voor 4 lichtpunten betaalde, waren er velen, en wellicht veel meer dan men misschien wel denkt, die zich door een z. g. „ladronchi" het gebruik van 6 of 8 lichten te gelijk wisten te verzekeren: zoodat het kon gebeuren dat de machines der centrale, ofschoon zij officieel nog verre moesten zijn van de hoogste belasting, toch heel overbelast waren, tot nadeel van het bedrijf en van de medeburgers, die niet de kwantiteit, waarop zij recht hadden, kregen. Om dit te voorkomen, heeft men een „stroombegrenzer" ingevoerd, waardoor het smokkelen onmogelijk wordt gemaakt: want zoodra men de grens overschrijdt, beginnen de lichten op en neer te gaan en dooven uit.

Of 't inderdaad bij de nieuwe tarieven zoo moeilijk is om op de vingers na te tellen, hoeveel men per maand betalen moet, betwijfelen wij wel een beetje.

Want op de eerste plaats, weten wij bij ondervinding, dat de Directie van de nieuwe maatschappij, steeds gaarne bereid is, om wanneer iemand een nieuwe lichtinstallatie in zijn huis gaat aanleggen, alle gevraagde inlichtingen te verschaffen, op welke wijze men zijn huis 't best en 't meest economisch kan verlichten. Zoodat wij eenieder kunnen aanraden, alvorens tot een nieuwen aanleg over te gaan, de Directie omtrent de gewenschte lichten te consulteeren.

Bovendien wanneer men voor Volt-Ampère, wat technisch zuiverder is, Watt leest, omdat dit feitelijk in casu samenvalt, zal het niet moeilijk zijn om zijn maandelijksche rekening met juistheid op te maken. Is b. v. de stroombegrenzer ingesteld op 150 V. A. dan kan men tegelijk, in zijn zaal een licht branden van 60 Watt, in zijn eetzaal een van 40 W. in keuken en slaapkamer ieder een van 25 W.

Volgens het gepubliceerde tarief, betaalt men dan f. 10.75. Natuurlijk kan men, zoo noodig, ook op andere plaatsen lichtpunten laten aanbrengen; doch steeds heeft men ervoor te zorgen dat de gebruikte energie de grens van 150 Watt (of V. A.) niet te boven gaat. Gebruikt men nog bovendien een electrisch strijkijzer, dan heeft men gewoon de daarvoor benoodigde meerdere energie van 200 Watt erbij te betalen, n.l. 50 ct. per 50 Watt, hetgeen dus een som vertegenwoordigt van 4×50 cent = f. 2 plus 0.50 ct voor het gebruik van den dagstroombegrenzer.

Wij hopen dat onze geachte lezer nu ook wel begrijpen zal, hoeveel licht ongeveer 50 V. A. geeft. Men kan er namelijk tegelijk 2 lampen mee laten branden, ieder van 25 Watt, hetgeen iets minder is dan de lampen van vroeger die van 40 Watt waren; doch wanneer het net eenmaal geheel vernieuwd zal zijn, zullen deze door minder verlies van energie, wel ongeveer wat lichtsterkte betreft aan de vroegere van 40 Watt gelijk zijn.

Niet iedereen, zegt schrijver nog, zal nu kunnen berekenen hoeveel Volt-Ampère hij zal noodig hebben om zijn woning, evenals tot nu toe te verlichten.

Daarom zal men volgens schr. beginnen met een proef te nemen met het minste aantal V.A. om naar gelang het hem noodig blijkt, dit aantal te vermeerderen.

Wanneer men echter alvorens tot het aanleggen van een lichtinstallatie over te gaan, het advies inwint van de Maatschappij, dan kan men ervan verzekerd zijn een verlichting te krijgen die tegelijk doelmatig en economisch is. Mocht deze verlichting later blijken niet voldoende of te ruim te zijn, dan is, naar wij vernemen, de Maatschappij bereid de vereischte stroombegrenzing eenmaal gratis te wijzigen.

Wij gelooven dat hiermede wel de voornaamste bezwaren van onzen geachten lezer uit den weg geruimd zijn. Voor kleine verbruikers is inderdaad het nieuwe lichttarief iets hooger dan het vroeger geldende. Echter zal men bij een doelmatige verdeeling van de geleverde energie het voordeel ervan inzien en graag het weinigje meer betalen, te meer nog, daar men bij de nieuwe installatie ook overdag licht zal kunnen laten branden, hetgeen voor donkere woonhuizen en donkere vertrekken een niet te onderschatten voordeel is.

INGEZONDEN.

Geachte Redacteur

Naar aanleiding van het artikel, voorkomende in de „*Amigoe*" van 20 April 1929, vragen wij beleefd eenige ruimte in uw blad tot nadere toelichting.

In dit artikel toch wordt de opmerking gemaakt dat ook in deze kolonie in de laatste jaren ambtenaren onder de schuld zitten en liefst maar zoo lang mogelijk uitstellen met betalen.

Wij zouden hier willen vragen: aan wie de schuld? Is deze niet in hoofdzaak te zoeken bij het Gouvernement zelf, dat zijn ambtenaren betaalt op een wijze dat zij noodzakelijk in de schuld moeten geraken?

Hoelang reeds houdt men zich met deze salariskwestie bezig en nog altijd is er geen licht.

Eerst de commissie, welke de huidige salarissen vaststelde, en haar werk zoo goed afleverde dat reeds twee maanden nadat de regeling in werking was getreden de waarnemend Gouverneur genoodzaakt was een nieuwe salariscommissie te benoemen, om, zooals hij zelf het uitdrukte, de regeling in het moeras terug te halen waarin ze geraakt was.

Nu na zeven maanden wachten zitten nog immer de ambtenaren in het moeras.

Van de commissie wordt niets vernomen, zoodat men zich wanhopig afvraagt: hoelang nog? Terwijl er toch schijnbaar buiten Gouverneur, Commissie en Koloniale raad om, arbeidsloonen kunnen worden betaald, waarnaar menig ambtenaar zicht te vingertoppen kan aflikken.

Naar men ons mededeelde, worden er thans aan het Departement van Openbare Werken weekloonen uitbetaald welke beduidend hooger zijn dan de salarissen der vast aangestelde ambtenaren. Ons werden de volgende voorbeelden genoemd: Een timmerman aangesteld op een dagloon van F. 11,— met een gegarandeerde premie van F. 5,— per dag, verdiend in aangenomen werk F. 14,20 boven zijn daggeld, ontving dus F. 25,20 per dag; dat daar momenteel opnemers werkzaam zijn, op goed geluk alhier gestrand en in dienst genomen, op een dagloon van F. 15,—, terwijl vast aangestelde ambtenaren met dit werk belast en met jarenlange practijk en dienst bij dit Departement volgens de huidige salarisregeling komen op een salaris van F. 350,— per maand; [illegible] daar mogelijk bleek dat een voorman van handlangers bij een daggeld van F. 6,— per dag of F. 36,— per week aan premie F. 73,— over verdiende, ergo 200% boven zijn loon.

Bovendien blijken deze gevallen geen uitzondering, doch komen vaak, ja zeer vaak voor.

Nu is de vraag; als het aan dit Departement zoo gemakkelijk gaat om dergelijke hooge loonen aan ambachtslieden en handlangers uit te betalen, is het dan wel noodzakelijk dat er voor een salarisregeling van ambtenaren zoo zwaar gepraat moet worden? Of zijn deze werklieden aan het Gouvernement in hooger aanzien dan de ambtenaren? Of berust het bepalen van dergelijke dag- en weekloonen in handen van menschen die al te kwistig met de gelden omspringen en schijnbaar hier in de Kolonie gekomen zijn om eens te laten zien hoe men het geld weggooien moet, als er veel inkomt.

Is het Departement van Openbare Werken niet reeds het vorig jaar op een schrikbarende wijze boven de begrooting gegaan en worden er ook thans niet met ruime hand de gelden verkwist die zoo goed voor een salarisverbetering der ambtenaren gebruikt konden worden?

U geachte Redactie, beleefd dankend voor de verleende plaatsruimte, verblijven wij

Anti-verkwisters.

BERICHTEN

De begrafenis - permitten

Wij zijn, wat de begrafenis-permitten, waarover wij verleden week schreven, betreft, reeds verder dan wij wel dachten.

Want tot onze vreugde schrijft ons de geachte Heer Districtmeester van het 3de district, M. C. W. Schotborg, dat in genoemd district al reeds sinds jaren de begrafenispermitten worden afgegeven op de 3 politiewachthuizen (Westpunt, Dokterstuin en KleineBerg), zoodat de bewoners van het 3de district geenerlei last, moeite en onkosten hebben. Ook zijn er, voor zoover aan hem bekend is, nooit aan wie dan ook permitten geweigerd op Zondag of een anderen dag.

Dit verheugt ons zeer, en wij zijn den geachten Heer Districtmeester dankbaar voor zijn mededeeling.

Hoe konden wij veronderstellen, dat [illegible] strijdige praktijken zouden bestaan?

Nu bevreemdt het ons nog veel meer, dat hetgeen reeds sinds jaren in het 3de district in praktijk gebracht wordt, nog steeds geweigerd wordt in het 2de district, en wel met beroep op den chef, d. i. den Directeur van den O. G., die volgens de eigen woorden van den Heer Districtmeester daar te plaatse, zulks zou verboden hebben.

Waarom mag in het 2de district niet, wat reeds sinds jaren in het 3de district wel mag?

Wij hebben naar een reden voor deze tegenstrijdige praktijk gezocht. Doch wij moeten erkennen, er geen enkelen redelijken grond voor te kunnen ontdekken.

Wij koesteren dan ook gegronde hoop dat er spoedig aan dit verbod in het 2de district, indien het werkelijk bestaat, een einde zal worden gemaakt, en dat men ook den bewoners van genoemd district in deze zooveel mogelijk zal tegemoet komen.

„El Ancora" geheel uitgebrand.

Dinsdagnacht, omstreeks half twaalf, werd plotseling de bevolking van Willemstad opgeschrikt door de alarmfluit van brug en booten. In het groote pakhuis „El Ancora" hoofdzakelijk in verf- en ijzerwaren, van de firma C. F. MUSKES & Co, gelegen aan de Handelskade - Heerenstraat, was brand uitgebroken. Omstreeks kwart over elf bemerkte een op ronde zijnde politieagent dat er rook onder de deur van genoemd pakhuis aan de Handelskade uit kwam. Onmiddellijk ging hij naar de wacht, waar alarm gemaakt werd, en keerde direct weer ter plaatse terug, om te zien wat er te doen was. Doch bij zijn terugkeer, waarmee niet meer dan een paar minuten gemoeid waren, had de brand reeds zulke afmetingen aangenomen, dat hij ternauwernood naderen kon.

Binnen tien minuten waren de brandspuiten ter plaatse, en begonnen met volle kracht het blusschingswerk. Het vuur vond echter overvloedig voedsel in de voorraden licht brandend materiaal zooals werk, vetten en oliën, die er in groote hoeveelheden aanwezig waren, zoodat, ondanks dat alle spuiten met volle kracht werkten, het vuur met de minuut in hevigheid toenam. Zware donkere rookwolken, zoo dicht dat zij soms het gezicht heelemaal benamen en men er nauwelijks in kon ademhalen, verspreidden zich over de haven. Het was een somber aanzicht. En als de rookwolken een oogenblik door den wind uiteen gedreven werden, zag men het vuur weer hooger en hooger oplaaien. Aan blusschen viel nauwelijks meer te denken; waarom men dan ook zich hoofdzakelijk bepaalde tot het nathouden der belendende gebouwen, opdat het vuur zich niet verder zou verbreiden. Want als deze vuur vatten, zou de ramp niet te overzien geweest zijn. Ten Noorden van het brandende pand bevinden zich de kantoren en opslagplaats van de Curaçao Trading Co., ten Zuiden, slechts door een gangetje van een paar Meter breed ervan gescheiden, het Douanekantoor.

Ook de autoriteiten waren onmiddelijk ter plaatse aanwezig. De politiemilitairen, met hun dappere chefs, werkten als paarden. Ze hebben prachtig werk verricht, dat boven allen lof verheven is, terwijl ook vele burgers krachtig meehielpen, vooral ook om de voornaamste documenten uit het Douanegebouw in veiligheid te brengen.

Toen echter het vuur steeds hooger en hooger oplaaide, en de vrees steeds grooter werd dat vooral ook het Douanegebouw vuur zou vatten, werd assistentie van de Isla verzocht. Dat was even voor twaalf. Onmiddelijk werd aldaar alarm gemaakt, en de „Samson", die juist 's morgens was binnengekomen, in gereedheid gebracht. En toen omstreeks half een de brug hogmaals alarm floot, kwam er van de Isla bericht dat men klaar was, om te vertrekken. Met eigen brandweer-bemanning aan boord lag binnen korten tijd de „Samson" aan de Handelskade en begon onmiddelijk zijn zware waterstralen uit te gieten op het brandende en de aangrenzende perceelen. Gelukkig dat de „Samson" gekomen was; want hoe krachtig en dapper werk de politiemilitairen ook verrichten het zou hen niet langer gelukt zijn de aangrenzende perceelen, vooral het Douanegebouw vrij te houden.

Want door het instorten van daken en zolderingen van het drie-verdieping hooge huis, laaiden de vlammen steeds hooger en hooger op. Het was een vuurzee, zooals men hier op Curaçao misschien nog wel nooit zal aanschouwd hebben.

Door de kracht van den wind die even naar het Noorden ging, sloegen de vlammen hoog over de daken der aangrenzende huizen, zoodat ook reeds het dak van het Douanegebouw even vlam vatte. Men achtte het gebouw reeds verloren. Doch de „Samson" met haar geweldige waterstralen van 300 ton per uur of 5 ton per minuut, wist het gevaar te bezweren, en in een oogenblik het brandende dak te dooven. Ook vanuit de tegenoverliggende gebouwen in de Heerenstraat werd met de brandslangen krachtdadig gewerkt, om den brand tot dit eene perceel beperkt te houden. Hetgeen, dank zij de uiterste krachtsinspanning van de politie-militairen en [illegible] son", gelukkig is mogen gelukken. Omstreeks kwart voor twee was men het vuur volkomen meester; toch is men nog tot over drie blijven doorwerken om het vuur zooveel mogelijk te dooven. Het pakhuis van de firma Muskus is geheel uitgebrand, terwijl de muren in een staat waren, dat ze een gevaar opleverden, waarom men ze Donderdagmorgen omvergehaald heeft. Goddank, valt er geen enkel persoonlijk ongeluk te betreuren.

Naar de oorzaak van den brand kan men gissen, doch met zekerheid niets zeggen: elken avond werd alvorens het pakhuis te sluiten alles nauwkeurig nagegaan. Ofschoon pand en stock verzekerd waren, heeft de firma Muskus toch een zeer aanzienlijke schade geleden, naar men zegt, van meer dan anderhalve ton. Wij betuigen aan de familie onze hartelijke deelneming met deze zoo treurige ramp.

En voor onze dappere brandweermannen der militaire politie, zoowel als aan de „Samson" met het kranige brandweerkorps van de „Isla", die zich geen moeite ontzien hebben, om Willemstad van een onafzienbare ramp te redden, een woord van hulde en dankbaarheid.

Een ding is wel gebleken bij dezen brand. n. l. dat, hoe dapper onze brandweermannen, en hoe goed het brandbluschmateriaal ook moge zijn, dit laatste toch voor zulke branden ontoereikend is.

De „Tree Sisters."

De „Three Sisters" kwam hier Zondag morgen l. l. om 7 uur van de Bovenwindsche eilanden aan. Donderdag avond om 6 uur was het schip van St. Martin vertrokken, met 95 passagiers aanboord, waarvan 57 werklieden voor de C. P. I. M. Verder bracht het schip mee 520 zakken sweet patatoes van Statius, en ± 320 kisten gedroogde visch en groenten van St. Martin en de andere eilanden.

Dienstjubilé.

Twintig April l. l. was het 25 jaar geleden dat ANTOINE L. ANGELINO bij de firma S. E. L. Maduro & Sons in dienst trad bij het electriciteitsbedrijf. Door iedereen wordt Antoine gerespecteerd om zijn groote bereidwilligheid die hij steeds bij zijn arbeid aan den dag legde, zijn activiteit en ijver. Nooit was hem eenig werk te veel. Gedurende de jaren dat hij zijn dienst heeft Antoine zich weten op te werken tot een electricien van groote bekwaamheid, wiens diensten ook door de nieuwe maatschappij hoog gewaardeerd worden.

Wij wenschen Antoine van harte geluk met dit 25 jarig dienstjubilé, in onzen tijd, waarin ieder graag zoo spoedig mogelijk als baas wil optreden een hooge zeldzaamheid; en wij hopen dat de Goede God hem nog vele jaren moge schenken in kracht, gezondheid, en met den zelfden arbeidlust als steeds.

Hydroplan.

Zaterdagmiddag, omstreeks kwart voor vijf, hoorde men plotseling het gesnor van den motor eener vliegmachine. Het vliegtuig kwam van Westelijke richting en daalde neer in 't Schottegat. Naar wij vernamen had Zaterdagmorgen de Amerikaansche Consul alhier een telegram ontvangen dat een vliegtuig van de „Pan American Aircraft Co" komende van Barranquilla, Columbië, Curaçao zou aan doen. Het had 4 Amerikaansche passagiers aan boord en had de vlucht van Barranquilla naar hier in 4 uur afgelegd. Maandagmorgen heeft het zijn reis vervolgd naar Maracay, waar het in één uur hoopte aan te komen: en van waar het Woensdagmorgen hier weer terugkeerde, om 's middags weer te vertrekken. Zoo als wij weten heeft genoemde maatschappij reeds een vasten dienst van Florida naar Cuba en Colon, en bestaat het voornemen dezen dienst uit te strekken tot Columbië (Cartagena en Barranquilla), Curaçao, La Guaira, Trinidad, Paramaribo en Demerara. In hoever deze vlucht met deze plannen in verband staat, hebben wij niet kunnen achterhalen. Naar wij vernemen was het slechts een sportvlucht.

De „Columbiaansche Lindbergh"

Aan boord van het Duitsche stoomschip „Orinoco" arriveerde hier deze week op zijn doortreis de bekende Columbiaansche vlieger Kapt. Benjamin Mendez R. door de Zuid-amerikaansche pers betiteld als de „Lindbergh" van Columbië, om reden van zijn geruchtmakende vlucht van New-York naar Bogotá in Januari l. l. Deze vlucht heeft hij volbracht in de volgende etappen: New-York, Jacksonsville, Habana, Puerto Barrios (Guatemala), Panamá, Cartagena, Barranquilla, Bogotá: in welke laatste stad hij op glorieuse wijze ontvangen is. Hij was vergezeld van den roemrijken vlieger generaal Manuel I. Quiñones, Directeur van de vliegschool in Columbië, generaal Manuel J. Balcasar en den beroemden Italiaanschen vlieger Ferrucio Guicardi, deze laatste in opdracht van zijn regeering.

B. C.

Alastrim a/b van S.S. Carabobo.

Zondag l,l. liep omstreeks 5 uur a. m, het S.S. „Carabobo" van de Red. D. Line, hier binnen. Ongeveer 7 uur verscheen de havendokter op de werf waaraan het schip gemeerd lag. Aan boord gekomen werd een geval van „alastrim" geconstateerd: waarom het schip besmet verklaard werd en niemand van boord mocht. De loods echter die reeds buiten de haven aan boord gegaan was, verliet het schip, nadat het was vastgelegd, doodgewoon zonder de komst van den dokter af te wachten; - iets hetgeen hier geregeld geschiedt.

Gewoonlijk gaat ook tegelijk met den dokter de politie aanboord, met het oog op de deposito's. Naar wij vernemen, ging ook deze na volbrachten arbeid weer gewoon aan wal, als of er geen kou aan de lucht was. Men vraagt ons, of soms de politie en de loodsen gepantserd zijn tegen besmetting? en waarom de havendokter niet buiten met den loods aanboord kan gaan, om zoo te voorkomen, dat op een goeden dag Curaçao besmet wordt, van wege zulk een onpraktische manier van handelen. Naar wij verder vernemen verscheen de Chef van den O. G. twee uur na aankomst aanboord om zijn maatregelen te nemen. Dat is echter allemaal heel mooi en wel; maar had zich intusschentijd de besmetting niet reeds kunnen verspreiden. Daarom zijn wij zoo vrij, in naam van de volkshygiëne, de ernstige aandacht te vragen van den O. G. voor deze kwestie.

Snijpartij.

Zondagavond had er op Rooi Canarie een vechtpartij plaats tusschen een Venezolaan en een arbeider van Sto Domingo, waarbij eerstgenoemde ernstige snijwonden opliep, zoodat hij naar het Hospitaal moest vervoerd worden. Daar de dader op de vlucht ging, verzocht men assistentie van de militaire politie, aan wie het spoedig gelukte den dader te vatten.

Concert St. Cecilia

St. Cecilia heeft Zondagavond l.l. weer een mooi concert gegeven. Het sympathieke korps onder z'n niet minder sympathieken dirigent Boskaljon, is reeds heelemaal ingeburgerd, en 't publiek zou het graag meer missen. Daarom tot spoedig weerziens!

Arubaansche Nieuws.

Onder het actief bestuur van Gezaghebber WAGEMAKER begint ook Aruba van aanschijn te veranderen.

„La Union" vermeent van Aruba, dat de 16 dezer de vernieuwde Nassaustraat wederom voor het verkeer geopend is. Onder de leiding en het toezicht van den Gezaghebber heeft men de Nassaustraat eerst verhard, daarna geasfalteerd, met aan beide zijden cementen zijpaden voor de voetgangers.

Wij wenschen Z. H. E. G. geluk met de voltooiing van dit eerste werk, het begin van zoo heel veel andere nog, en Aruba met z'n actieven Gezaghebber, die de eischen van den modernen tijd begrijpt.

De Ramp van de „Italia."

Nog geen klaarheid. — Nieuwe hulp-expedities. — Zal er nog iets gevonden worden?

Langzamerhand begint er licht te komen in het raadsel van de „Italia-ramp."

Van verschillende zijden worden werken gepubliceerd, die ieder voor zich een gedeelte van de waarheid openbaren. Een gedeelte, omdat er niemand is, die volledig het relaas heeft geschreven van de ramp en van hetgeen daarna geschied is. Vooral het sensationeele verhaal van de Malmgren-groep wordt door de onderscheiden schrijvers zoo verschillend voorgedragen, dat men zich afvraagt, of uit al die tegenstrijdigheid nog ooit de waarheid zal komen bovendrijven. De dood van Malmgren, en wat er met diens lijk is gebeurd, we hooren er niets van. De afschuwelijke beschuldigingen die tegen de beide Italiaansche zeeofficieren Zappi en Mariano zijn uitgebracht, dat zij n.l. hun overleden tochtgenoot zouden hebben opgegeten, blijven onweerlegd, zoolang Malgren's lijk niet is gevonden. Maar de toestand, waarin Zappi en Mariano werden aangetroffen bij hun redding, rechtvaardigt toch wel eenigermate het wantrouwen, dat tegenover beiden ontegenzeggelijk bestaat. Immers, toen de Russische ijsbreker „Krassin" hen vond, had Zappi drie stel kleeren over elkaar aan, eerst zijn eigen costuum, daarover jas en kousen van Malmgren en ten slotte nog kleeren en kousen van Mariano, die in z'n onderkleeding lag uitgestrekt in een uitholling in de sneeuw, terwijl een laag ijsheuveltje hem moest beschutten tegen den wind. Bovendien had Mariano in geen veertien dagen te eten gehad, terwijl Zappi nog tot een week voor de redding voedsel had gebruikt.

Wat moet men daarvan denken? En waaraan dacht Mariano, toen hij tegen Zappi zeide: „Je kunt me opeten als ik dood ben, maar voor dien tijd ..." ... toen Malmgren's einde voor den geest; is die opgegeten na zijn dood, of zelfs daarvoor?

Het is bijna niet aan te nemen. Trouwens ook de houding van Zappi tegenover zijn tocht- en landgenoot Mariano komt ons onverklaarbaar voor, vooral wanneer we in aanmerking nemen, dat onlangs bij Zappi's huwelijk, Mariano op zijn krukken getuige was. Nog altijd is het den Italianen niet geoorloofd te spreken en tot nu toe heeft ook de bemanning van de „Krassin" nog niets losgelaten. Alleen de Italiaan Giudici heeft een boek geschreven, dat tot titel heeft „De tragedie van de Italia". Daarin geeft hij evenwel niets, wat nog niet bekend was; maar wat wel eigenaardig is, hij laat meerdere bijzonderheden weg, die anderen reeds vermeldden.

Een ander boek: „De Krassin" van de hand van den Parijschen journalist Paryanine, is niet het verhaal van een ooggetuige, maar geeft de geschiedenis, zooals die is medegedeeld door de opvarenden van de „Krassin". Dit geeft meer bijzonderheden, maar is sterk communistisch getint, dus eenzijdig. Zullen de lezingen, die door de leiders van de Krassin-expeditie prof. Samoilovitsch en Tsjoeknofski in Den Haag en Amsterdam zouden worden gegeven over de redding, welke lezingen met lichtbeelden en filmfragmenten zouden worden geillustreerd, meer licht brengen?

Over de ramp van de „Italia" zelf geeft het officieele rapport de meening van de commissie van onderzoek. Het eerste deel behandelt de oorzaken van de ramp en het tweede houdt zich met het reddingswerk bezig. Wat dit laatste betreft geeft de commissie als haar meening dat al het mogelijke gedaan is om hulp te bieden. Dit reddingswerk is vol geestdrift door de Italianen volbracht en de krachtdadige medewerking (!) van niet Italianen is een bewonderingswaardig voorbeeld van de menschelijke solidariteit waarvan het hoogtepunt gevormd wordt door het gelukkige ingrijpen van den ijsbreker „Krassin" en de edele offerdood van Amundsen.

De oorzaak van de ramp wordt volledig toegeschreven aan Nobile, die verkeerd gemanoeuvreerd zou hebben. Ook wordt het Nobile zwaar aangerekend, dat hij zich het eerst door den Zweedschen vlieger Lundborg liet redden.

Nobile is evenwel over het ambtelijk onderzoek in het geheel niet tevreden, en om zich geheel aan zijn verdediging te kunnen geven, heeft hij ontslag uit den militairen dienst aangevraagd en verkregen.

Over de onpartijdigheid van de commissie van onderzoek is ook prof. Behounek, de Praagsche geleerde, die de Italia-expeditie heeft meegemaakt, niet te spreken. In een interview ververklaarde hij, dat de commissie uitsluitend was samengesteld uit zeelieden, die op het gebied van de luchtvaart geen autoriteit hebben. Prof. Behounek had den indruk gekregen, dat het er voor alles om te doen was de beide zeeofficieren Zappi en Mariano te rehabiliteeren, terwijl Nobile een ondergeschikte rol speelde.

Eigenaardig is ook, dat, terwijl de getuigenissen van de vreemdelingen speciaal dat van Lundborg, zeer gunstig luidden voor Nobile, de Italianen zeer tegen hem gekant waren. Vooral Ceccioni was uiterst fel in zijn beschuldigingen.

Vreemd doet het ten slotte aan, dat Nobile, de hoofdpersoon, de laatste was, die door de commissie werd gehoord.

Intusschen is hiermede het drama niet uit. Een Russisch-Italiaansche expeditie zal worden uitgestuurd, om nasporingen te doen naar de z.g. ballongroep d.w.z. dat gedeelte van de Italia-bemanning, dat met het ballonomhulsel verder is afgedreven, toen Nobile en de zijnen reeds op een ijsschots waren terecht gekomen, (De ervarigen van deze laatsten heeft prof Behounek verhaald in zijn boek: „Zeven weken op de ijsschots")

Aan het hoofd van deze hulp-expeditie zal Nobile worden gesteld. Ook van andere zijde wordt nog getracht, een spoor van de achtergeblevenen te ontdekken. De Noor Devold gaat een sledetocht ondernemen naar de Hannoneilanden en kaap Bismarck.

Bestaat er dan nog eenige kans, dat er nog iets te ontdekken valt? De reeds genoemde prof. Samoilovitsch meent van wel. De overblijfselen van de „Italia" kunnen nog goed gevonden worden en zelfs is er nog een mogelijkheid, al is die uiterst klein, dat de bemanning der z.g. ballongroep nog gevonden wordt. Amundsen moet evenwel onherroepelijk verloren geacht worden.

Zullen de pogingen eenig effect sorteeren? Ieder spoor, dat gevonden wordt, zal welkom zijn. In het ondenkbare geval, dat er nog menschenlevens te redden vallen, zou dat natuurlijk de hoogste bekroning zijn voor zulk edel en opofferend pogen. Maar is dat niet het geval, dan zal nog alles hoog gewaardeerd worden wat nog meer licht kan werpen op de ontzettende Italia-tragedie. Slechts de volle waarheid kan de twijfel wegnemen, waarin de menschheid verkeert, een twijfel, waaraan het officieele rapport nog niets kon veranderen.

De Viskr. W. K.

Tiende jaarverslag van de Vereeniging „HUISVLIJT".

De samenstelling van het Bestuur der Vereeniging „Huisvlijt" onderging in het jaar 1928 een gewichtige verandering door het vertrek naar Holland van Mevr. H. Gorsira de-Haseth die een van de oprichtsters der Vereeniging was en zich de eerste jaren als een ijverige penningmeesteresse onderscheidde en sinds Mei 1923 als Voorzitster fungeerde.

In haar plaats werd met algemeene stemmen in de algemeene leden verrgadering op 21 Maart Mevr. M. de Veer-Douglas gekozen. Eenige maanden later vertrok Mej. J. Schotborgh, ook een der oprichtsters, naar Holland.

In haar plaats werd Mej. A. Lauffer benoemd als lid-verkoopster.

Op uitnoodiging van het Bestuur traden de volgende dames als lid toe: n.l. Mevr. C. Schroeder-Goedmakers en Mevr. W. de Haseth Jarman.

Van Z. Exc. O. L. HELFRICH, beschermheer der Vereeniging ontving de penningmeesteresse zijn jaarlijksche bijdrage.

Het totaal der uitgaven bedroeg op.
31 Dec. 1928 F. 13374.09½
waarvan F. 11016.58½ aan handwerken en andere artikelen.

De verkoopwaarde van handwerken en andere artikelen bedroeg op 31 December 1928 F. 14279.78½

De voorraad handwerken en andere artikelen bedroeg F. 3239.62.

De financieële toestand der Vereeniging mocht gunstig genoemd worden, zooals blijkt uit het volgende overzicht:

ACTIVA	31 Dec. 1927	31 Dec. 1928
Kas	Fl. 181.04½	Fl. 49.36
Dep. Curiel's Bank	2872.08½	3679.88
Dep. Maduro's Bank	1513.04	1590.11
Voorraad handw. en andere art.	3071.—	3239.62
Meubilair	337.—	337.—
	Fl. 7974.17	Fl. 8895.97
PASSIVA		
Crediteuren	Fl. 60.30	Fl. 102.82½
Nog te betalen onkosten	144.—	25.—
Batig saldo	7769.87	8768.14½
	Fl. 7974.17	Fl. 8895.97

Ten slotte een woord van hartelijken dank aan de leden begunstigers van onze vereeniging, wier trouwe hulp en steun wij steeds mochten ondervinden, wederom hopen wij dit jaar op hun welwillende medewerking te mogen rekenen.

HET BESTUUR.

Curaçao 10 April 1929.

Bijblad van de Amigoe di Curaçao

Product eener oude Vriendschap

Edisons uitvindingen zullen een vooraanstaande plaats innemen in het door Ford opgerichte Amerikaansche Museum.

Op een gegeven oogenblik moest Ford een besluit nemen, dat over zijn verder leven besliste, hij moest kiezen tusschen zijn betrekking als ingenieur bij de Detroit Edison Company en zijn liefhebberij: het bouwen van auto's. Hij gaf de voorkeur aan het laatste, en deed daarmede geen slechte keus. Maar zij, die "Henry" meer van nabij kennen, beweren dat hij evenveel succes gehad zou hebben wanneer hij in het "centrale-vak" was gebleven. Uit het electrotechnische levenstijdperk van Ford is de vriendschap overgebleven met Thomas A. Edison.

Nu het dit jaar 50 jaar geleden is, dat Edisons eerste gloeilamp met succes brandde, heeft Henry Ford die oude vriendschap omgezet in een daad, die echt Ford-achtig en "grosszügig" is. Hij heeft een bedrag van f. 12.500 000 ter beschikking gesteld voor den bouw van een museum in zijn geboorteplaats Dearborn.

Dit museum zal alles omvatten, wat de Vereenigde Staten groot heeft gemaakt, een overzicht van de gestadige vooruitgang van dit land. De historische ontwikkeling van het huiselijk leven, van landbouw en industrie zal daarin worden getoond en de electrotechniek zal daarin geen geringe ruimte innemen.

In het bijzonder zal het werk van Edison hoogst volledig worden weergegeven, o. a door reconstructie van zijne laboratoria in Menlo Park en Fort Myers, en door eene verzameling der volledige serie dynano's, die Edison destijds in 15 typen, van 0.5 tot 150 K.W. gebouwd heeft. Ook het geheele door Edison geconstrueerde leidings- en schakelmeteriaal zal men in dit museum terugvinden, o.a. in vorm eener reconstructie van het eerste huis, waarin door Edison electrisch [illegible] het gebied der electriciteit zal echter ook niet vergeten worden. Reeds is een groote hoeveelheid oude machines en toestellen verzameld, die door Westinghouse, Sprague Lamme, Elihu Thomson, Tesla, Eddy, Brush e. a geconstrueerd werden. De General Electric Co. en Westinghouse Co. werken mede bij het opspeuren der verblijfplaatsen van zulke historische stukken.

De leiding van deze afdeeling van het museum ligt in de handen van James W. Bishop, van de Detroit Edison Company, die een jong schakelbordwachter was, toen Ford nog als machinist bij de oude Edisondynamo's der eerste centrale te Detroit stond.

De afmetingen van dit „Ford Museum of Americana" zijn 390 bij 240 m, zij drukken voldoende uit hoe grootsch de opzet is van dit plan waarmede Ford in Dearborn een blijvend monument opricht van zijn levenswerk.

Terwijl er velen zijn, die in Ford den man zien, wiens werkwijze een ontzaggelijken invloed op de Amerikaansche inustrie heeft uitgeoefend, kent Ford zelf de grootste waarde toe aan het werk van Edison. Niet alleen aan de producten van zijn vruchtbaren uitvindersgeest, maar ook aan den invloed, dien Edison op de ontwikkeling der Amerikaanshe centrales heeft gehad. Ford heeft dit zoo uitgedrukt: Elke onderneming is een koninkrijk, waarvan niet zoozeer de leidende man, maar een leidende gedachte koning is.

En deze leidende gedachte is vanaf Edisons eerste successen steeds geweest de stroomlevering voor een zoo laag mogelijken prijs. Edison heeft aan deze gedachte vastgehouden en ook zijne medewerkers daarvan overtuigd. Vandaar de uniformiteit in het Amerikaansche centralebedrijf, niet alleen de eenheid van spanning, periodental enz., waardoor de netten gemakkelijk met elkaar gekoppeld kunnen worden maar ook de eensgezindheid, waarmede de leiders der Amerikaansche centrales aan de behoeften der stroomafnemers tegemoet trachten te komen.

Wanneer wij nagaan met hoeveel moeite b. v. het geld voor een nuttige instelling als het „Deutsche Museum für Meisterwerke der Technik in München" bijeengebracht moest worden, dan kan de grootsche geste van Henry Ford een uiting van civic spirit (burgerzin) niet nalaten bijzonderen indruk te maken op ons Europeanen.

(*Persbureau Industria.*)

Prof. Sleeswijk.

In ons midden verblijft thans Prof. SLEESWIJK van de polytechnische hoogeschool te Delft, die de West is komen bezoeken om een studie te maken van de tropische hygiene. Welkom!

Radiomuziek programma

van den PHOHI Kortegolfzender te Huizen Noord Holland op een golflengte van 16.88 Meter op:

Maandag 29 April van 8.23 tot 11.23 v.m.
Dinsdag 30 April van 7.23 tot 12.23 v.m.
Woensdag 1 Mei, Donderdag 2 Mei, Vrijdag 3 Mei } van 7.23 tot 11.23 v.m.

Philipszender PCJ op Vrijdag 3 Mei op een golflengte van 31.4 Meter van 7.23 tot 8.23 n.m. Speciaal voor West-Indië.

President van het Hof van Justitie.

Volgens gisteren uit Nederland ontvangen telegrafisch bericht, heeft het Hare Majesteit Koningin Wilhelmina behaagd den Edel Gr. A. Weled gestr. Heer Mr. CH. DE LA TRY ELLIS te benoemen tot President van het Hof van Justitie alhier.

Door allen zal deze benoeming met vreugde begroet worden, als een erkenning van de groote verdiensten, die Mr. Ellis zich gedurende zijn rechterlijke loopbaan alhier en laatstelijk gedurende de tijdelijke waarneming van het Ambt van President van het Hof verworven heeft. Wegens zijn buitengewone kennis van plaatselijke toestanden en door eenieder erkende bekwaamheden als rechter, was Mr. Ellis zeker de aangewezen man voor deze zoo eervolle benoeming, waarmede wij Mr. Ellis van harte gelukwenschen.

Officiëele berichten.

Van de vorige week:

Het Hoofd van den Landsradiopost te Willemstad, J. W. P. Pelliker, is, gedurende de afwezigheid van den Heer D. Molenkamp, belast met de werkzaamheden van Directeur van den Landsradio-en-telefoondienst alhier.

De seiner bij den Landradiodienst alhier, F, A. Labega, is tijdelijk werkzaam gesteld op het kantoor van den Directeur van den Landsradio-en-telefoondienst alhier.

Wegens het voorkomen van gevallen van gele koorts te Rio de Janeiro is genoemde plaats besmet verklaard.

Aan den tijdelijk agent van politie 2 de klasse C. van Thijs Coronel is op zijn verzoek, eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

De seiner bij den Landsradiodienst in Curacao P. J. Frigerio, tijdelijk hoofd van den post voor D. T. op St Martin N. G., is eervol ontheven van de verdere waarneming der betrekking van hoofd van den post, overgeplaatst naar Aruba en belast met de betrekking van hoofd van den post voor D. T. op dat eiland.

De seiner bij den Landradiodienst in Curacao F. Conner, werkzaam op den post voor D. T. op St. Martin N. G., is belast met de betrekking van hoofd van dien post.

De seiner bij den Landradiodienst in Curacao F. H. Ruiz, werkzaam op den post voor D. T. op Aruba, is eervol ontheven van de verdere waarneming der betrekking van hoofd van den Post voor D. T. op Aruba.

De monteur bij den Landradiodienst op St. Martin N. G., Verheul, is overgeplaatst naar Curacao en werkzaam gesteld op den post voor D. T. op Curacao.

De seiner bij den Landradiodienst in Curaçao E. O. Frigerio, werkzaam op den post voor D. T. op Aruba, is overgeplaatst naar Curacao en werkzaam gesteld op den post voor D. T. alhier.

Aan den motordrijver op den post voor D. T. op St. Martin N. G., E. Fistler, is eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

De Gouverneur heeft bepaald, dat op den verjaardag van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana op Dinsdag, den 30sten April 1929, van zons-op- tot zonsondergang van de openbare gebouwen, de forten op dit eiland en gouvernementsvaartuigen zal worden gevlagd.

Aan den Griffier bij het Kantongerecht op de Bovenwindsche eilanden, C. C. G. Philipszoon, is wegens ziekte drie weken vrijstelling van dienst verleend.

De Heer Willem Wortel is eervol ontheven van de verdere waarneming der betrekking van Loods aan de Caracasbaai.

van deze week.

Aan Mej. J. C. M. Lingstuyl, onderwijzeres 3e klasse werkzaam gesteld aan de Wilhelminaschool op Curaçao, is, wegens langdurigen onafgebroken dienst vier en een halve maand verlof verleend, met vergunning dit verlof geheel of ten deele in een ander land door te brengen.

Mej. M. S. J. E. Smit, oud-onderwijzeres bij het Openbaar Onderwijs in Curaçao is tijdens het verlof aan Mej. Lingstuyl verleend, voorloopig tijdelijk aangesteld tot onderwijzeres 3de klasse aan de Wilhelminaschool op Curaçao.

Aan den Havenmeester op Curacao, Cornelis Hoek, is, op zijn verzoek, eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

Aan Mevr. M. G. L. Harms-Besanger, tijdelijk kweekelinge bij het Openbaar Onderwijs op Curacao, werkzaam bij de Voorbereidende klassen verbonden de aan Wilhelminaschool op Curaçao, is, overeenkomstig haar verzoek, eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

Het Lid van het Hof van Justitie in Curaçao Dr. A. W. J. M. Desertine, is, voor het tijdvlak 1 Juni 1929 — 31 Mei 1930, aangewezen om de betrekking van rechter in het Kantongerecht op de Bovenwindsche eilanden waar te nemen.

Aan den agent van politie 1ste klasse alhier H. Wiels is, om andere reden dan ziekte, vier weken vrijstelling van dienst verleend.

De heer David Jesurun, tijdelijk Directeur van de Curaçaosche Bank, is definitief als zoodanig benoemd.

Aan den Godsdienstleeraar op Aruba A. van Essen is vergund om, in overleg met den Kerkeraad op Aruba, eens in de 3 maanden een dienstreis naar Bonaire te maken, teneinde aldaar op twee achtereenvolgende Zondagen godsdienstoefeningen te houden.

Ter voorziening in de Vacatures in de Voogdijraden op de Bovenwindsche eilanden zijn benoemd in den Voogdijraad:

op St. Martin N. G.: den Heer W. Netherwood tot Voorzitter en de Heeren J. A. Richardson en R. M. Robles tot leden;

op St. Eustatius: den Heer C. Clark tot Voorzitter en de Heeren H. H. Johnson en J. S. van Putten tot leden; en

op Saba: den Heer J. W. Th. Schotborg tot lid.

De Heer W. Gauw, werkzaam gesteld bij het Haven- en Loodswezen in Curaçao, is benoemd tot Havenmeester, tevens Scheepsmeter op Curaçao.

De Heer Jac. F. Haayen, Adjunct-Inspecteur der Belastingen alhier, is benoemd tot Inspecteur der Belastingen op Curaçao.

De tijdelijk agent van politie der 2de klasse op Aruba W. Th. Hillman is uit 's Lands dienst ontslagen.

Joseph Williams is benoemd tot tijdelijk agent van politie 2de klasse in Curaçao.

Tien jaren Radio-Omroep.

Deze maand was het tien jaar geleden, dat voor de eerste maal in de geschiedenis der radio, een radioconcert werd uitgezonden.

Dit geschiedde te Utrecht tijdens de derde Nederlandsche Jaarbeurs door den heer H. H. S. à Steringa Idzerda in samenwerking met de Philipsfabrieken.

De heer Idzerda deed in 1918 verschillende proeven met een zendertje, waarvoor de lampen onder leiding van Dr. Holst en Dr. Oosterhuis van het Philips laboratorium waren samengesteld. Begin 1919 waren de proefnemingen al in een zoo vergevorderd stadium gekomen, dat er besloten werd om tot openbare demonstratie over te gaan. Een gunstige gelegenheid bood hiertoe de 3e Nederl. Jaarbeurs. In de stands van de Nederl. Radio Industrie, waarvan de heer Idzerda Directeur was, aan het Lucas Bolwerk en in den stand van de N. V. Philips, Gloeilampenfabrieken op het Vreeburg werden installaties opgesteld voor onderlinge radiotelefonische communicatie, voornamelijk bestaande uit de drie-electroden-generatorlamp, welke in de Philipsfabrieken was vervaardigd. De lamp werkte bij een spanningsverschil van 400 Volt tusschen gloeidraad en plaat, terwijl de anodestroom ca. 20 mA. bedroeg. De energie was dus slechts 8 Watt.

Met deze installatie werd voortdurend een communicatie onderhouden tusschen beide stands en werd voor de eerste maal een concert uitgezonden. Dit geschiedde eigenlijk alleen ter aflossing van de electrice, die voortdurend uit boeken en tijdschriften voorlas.

Het eerste nummer, dat op deze wijze werd uitgezonden, was een fluitconcert en heette „Turf in je ransel". De resultaten, die men hiermede behaalde, waren verbazingwekkend en verschillende ontvangstrapporten kwamen binnen. Het eerste officieele bericht was van de militairen van de Lunetten, een fortengroep in de nabijheid van Utrecht. De heer Idzerda had een deuntje door de „draadlooze telefoon" gefloten en tot verwondering van allen, die er bij waren had men daar „muziek uit de lucht" gehoord, telefoneerde de commandant. Ook H. M. de Koningin was in den Philipsstand getuige van de radiotelefonische communicatie.

Door dit succes aangespoord werd een kleine speeldoos en later een grammofoon voor de Ericsonmicrofoon geplaatst en verschillende berichten uit den Haag, Amsterdam, IJsselstein, Arnhem, Nijmegen en Ginneken brachten de bevestiging, dat met slechts 5 Watt antenne-energie afstanden van 80 à 100 km overbrugd waren.

De omroep was geboren - en van dat oogenblik af, stond het bij den heer Idzerda vast, dat er iets in zat. Terug in den Haag bouwde hij een nieuwen, krachtigen zender en ging hier regelmatig uitzendingen mee geven, ten behoeve van de steeds talrijker wordende luisteraars. Een zendvergunning was hem op zijn aanvrage van den zevenden Februari 1919 verstrekt en zoodoende werd zijn station PCGG het eerste station, dat regelmatig concerten en voordrachten uitzond. Heen en weer varende marconisten brachten het nieuwtje naar Amerika, waar het eerst eind 1919 in praktijk werd gebracht.

Het station van den heer Idzerda werd in 1924 opgeheven, doch de vijf jaren, dat het in den aether was en waarin het zooveel pioniersarbeid presteerde, zullen niet vergeten worden. Hij zelf kan als de „Vader van den Radio-Omroep" in de historie bekend blijven.

HET VRAAGSTUK DER AUTOLAMPEN

Doeltreffend, niet-verblindend licht.

(Iets waarmee men hierin Curaçao ook zijn voordeel kan doen.)

In Indië maken we, wanneer dit mogelijk is, onze tochten per auto en speciaal de langere reizen, bij voorkeur in den avond, des nachts of wel in den vroegen ochtend. Zulks om aan de brandende hitte van overdag te ontkomen.

Door dit veelvuldig rijden bij schemer of duisternis is voor Indië een juiste keuze van autolampen van zulk een eminent belang.

Op diverse manieren reeds heeft men getracht dit vraagstuk op te lossen. In de meeste gevallen echter werd het drieledig doel van den automobielschijnwerper voorbij gezien. Goede verlichting moet aan de volgende eischen voldoen:

1. het hoofdlicht moet den weg voor de auto een flinken afstand verlichten.
2. bij het passeeren moet het licht zoodanig zijn, dat de van de tegenovergestelde richting komende automobilist hierdoor niet verblind wordt, terwijl
3. voor den chauffeur voldoende licht moet overblijven om met een behoorlijke snelheid te kunnen blijven rijden.

Er bestaat voor den automobilist niets onaangenamers dan met beperkt licht te moeten rijden, wanneer dit niet noodzakelijk is.

Het was practisch onmogelijk een schijnwerper te construeeren, welke aan deze drie eischen tegelijk voldoet. Beperkt men zich echter tot de eischen 2 en 3 dan moet men steeds op verrassingen bedacht zijn, die op 30—40 m. plotseling kunnen opduiken.

Het oudste middel tegen verblinding was het dimmen, d. w. z. het verminderen van lichtsterkte der schijnwerpers. In den regel gaat hiermede *vermindering* der verblinding gepaard, maar de bestuurder van de auto komt daardoor in de situatie van den locomotief-machinist, die ook niet op grooten afstand ziet, wat zich op de rails bevindt en erop moet kunnen rekenen, dat de baan vrij is. Daarbij komt, dat bij het dimmen het oog ingesteld is op de groote lichtsterkte van den schijnwerper en dat de plotselinge overgang van sterke verlichting op de uiterste zwakke bij het dimmen bij den bestuurder een „negatieve verblinding" veroorzaakt. Dit is het gevoel van geen hand voor oogen te kunnen zien, dat men heeft, wanneer men uit een verlicht huis, plotseling in het donker komt. Daarbij komt nog, dat de kleinere lichtsterkte van den gedimden schijnwerper de verblinding wel vermindert, maar in geen geval vermijdt en het behoeft geen nader betoog dat t. o. v. het dimmen geldt, dat het middel erger dan de kwaal is.

Veel andere fantastische voorstellen om niet verblindend licht te geven, zijn hun eigen dood gestorven. Het oplossen der moeilijkheden ligt voor de hand n. l. de veranderlijke autoverlichting, *waarbij de volle lichtbundel naar beneden gekanteld wordt.*

Dit werd oorspronkelijk bereikt door den reflector bewegelijk te maken. Eenvoudiger is echter het kantelen van den lichtbundel door *electrische omschakeling.*

Dit is bereikt met de Philips „Duplo" lamp, waarvan het eene gloeilichaam in het brandpunt van den reflector is gesteld. Het licht wordt dan recht vooruit geworpen.

Het tweede anti-verblindende filament is in een metalen kapje geplaatst. Wordt dit gloeilichaam ingeschakeld, dan wordt de stralenbundel zoodanig naar beneden gericht dat voldoende licht voor den automobilist blijft, terwijl de „tegenligger, niet verblind kan worden.

Voor Amerikaansche wagens zijn speciale Duplo „B" lampen verkrijgbaar, die zonder dat verandering van fittings of toevoerdraden noodig is, kunnen worden gemonteerd.

Op deze wijze is een elegante en doeltreffende oplossing verkregen van dit verlichtings-vraagstuk, dat elken automobilist zoo zeer ter harte gaat.

Persbureau Industria.

PLAN LA FAMA

Enkele der beoordeelingen van vooraanstaande tropen-artsen over Sanatogen

Dr. F. Wijdenes Spaans te Soerabaya schreef:

„Ik gebruik sinds 1½ jaar geregeld Sanatogen en vind daarbij veel baat, nadat mijn zenuwgestel door mijn drukke bezigheden 16 jaar achtereen te Soerabaya overprikkeld was geraakt. Ik wil Sanatogen ook verder blijven gebruiken."

Dr. J. E. Dinger te Bandjermasin schrijft:

„Ik heb in mijn praktijk zeer bevredigende resultaten kunnen constateeren van het gebruik van Sanatogen door zwakken en herstellende zieken."

Dr. D. J. Jones schrijft in de „Indian Med. Gazette":

„Voor hen, die in een tropisch klimaat lijden aan algemeene verzwakking hunner krachten, bestaat het beste en gemakkelijkst verteerbare voedsel uit een verbinding van eiwit (albumine) en phosphor, dat echter niet in den vorm van een gewoon mengsel of poeder kan worden voorgeschreven. Gedurende eenige jaren echter heb ik daarvoor Sanatogen aan mijn patiënten voorgeschreven en heb alle reden met het succes tevreden te zijn."

Het oordeel van geneesheeren met tropenervaring

over Sanatogen

MEER dan elders wordt in de tropen van lichaam en zenuwkracht het uiterste gevergd.

Geheel veranderde levensomstandigheden èn de intensieve arbeid zijn beide factoren, die het weerstandsvermogen spoedig uitputten.

Vandaar de zoo veelvuldig voorkomende ziekte: *Neurasthenie.*

Geen wonder dat zoovele bekende geneesheeren in de tropen verklaarden Sanatogen geregeld aan hunne patiënten voor te schrijven. Zij weten immers uit ervaring, hoe snel Sanatogen de verloren zenuwkracht weer opbouwt en de lichaamskrachten versterkt.

Sanatogen is een ideaal versterkend voedsel, omdat 't aan lichaam en zenuwen juist die stoffen — phosphorus en albumine — toevoert, waaruit spieren, bloed en zenuwen nieuwe kracht opbouwen.

„Ik ken geen preparaat dat zoo de algemeene krachten herstelt als Sanatogen. Er is geen beter en geschikter voedsel voor herstellenden van tropische ziekten", schrijft Dr. Beheim Schwarzbach in Colombo.

Ook gij kunt U in korten tijd krachtiger en energieker gevoelen met Sanatogen. Nieuw, frisch bloed, gesterkte zenuwen en een krachtig lichaam zullen U nieuwe levenskracht geven, — slapte en vermoeidheid blijvend overwinnen.

Sanatogen is verkrijgbaar bij iederen Apotheker.

SANATOGEN

Het Zenuwsterkend Voedsel

Krachtig en Onvermoeid.

Onuitputtelijk aan energie — stralend van gezondheid en levenslust. Zoo voelde ge U in die zeldzame dagen, dat geen taak U te zwaar, geen werk U te moeilijk was.

Zoo kunt ge U weer voelen, want „er is geen preparaat dat zoo uitstekend de levenskrachten versterkt als Sanatogen," schreef Dr. Beheim-Schwarzbach uit Colombo.

Sanatogen bouwt de krachten op, door aan de cellen van zenuwen en lichaam juist die stoffen — phosphorus en albumine — toe te voeren, waaruit Uw gestel „kracht" put.

„Een opbouwend proces vindt plaats in de zenuwen, na toediening van Sanatogen", schrijft Prof. Dr. Mann, Oxford.

Met Sanatogen zult ge meer en beter werk kunnen verrichten en U toch na beëindiging der dagtaak frisch en vol energie gevoelen — klaar om van Uw vrijen tijd te genieten.

Wees krachtig en onvermoeid met:

SANATOGEN

Het Zenuwsterkend Voedsel.

Verkrijgbaar in alle Apotheken.

TE HUUR.

Het Heerenhuis. *gelegen op de plantage* **"ABRAHAMSZ"** *met bad.* **W. C.** *en regenbak, slechts 10 MIN. van Caracasbaai.*

Een jaar contract. f 80 per maand

Te bevragen bij den eigenaar:

I. BAIZ. tel: 390.

I—4

Glaxo

(Engelsche product)

KWEEKT FLINKE KINDEREN

Dit kindermeel heeft zyn goeden naam te danken aan zyn zuiverheid en voedzaamheid, en aan het feit, dat het kinderen gezond en sterk vormt. De moeders, die dit meel hier gedurende de 5 laatste jaren gebruikt hebben, zyn zeer tevreden over het verkregen resultaat, omdat Glaxo zoo buitengewoon goed is voor kinderen.

Heeren MENSING & Co.

Hamburg-Amerika-Linie.

NEXT SAILINGS (Subject to Changes) **FROM CURACAO TO:**

Passenger-Ship:	Pto. Colombia, Cartagena, Cristobal, Port Limon:	Pto. Cabello, La Guayra, Trinidad, PLYMOUTH, AMSTERDAM & HAMBURG
M. S. Magdalena	Jan. 17—18.	Jan. 29—30.
*) SS. Grunewald	Febr. 7—8.	Mar. 13.
M. S. „Orinoco"	Febr. 14—15.	Febr. 26—27.
M.S .Magdalena	Mar. 14—15.	Mar. 26—27.
SS. Rugia		Apr. 11.
*) SS. Teutonia	Apr. 2—3.	May 9.
MS. Orinoco	Apr. 11—12.	Apr. 23—24.
*) SS. Galicia	Apr. 31/May 1	June 5.
MS. Magdalena	May 9—10.	May 21—22.
*) Grunewald	May 28—29.	July 2.
MS. Orinoco	June. 6—7.	June 18—19.
*) SS. Rugia	June 25—26.	July 31.
M. S. „Magdalena"	July 4—5.	July 16—17.

Steamers marked *) call at Pto. Barrios and MEXICO, returning via Westindian Ports to Europe.

The Steamers „TEUTONIA", „RUGIA" & „GALICIA" have FIRST and THIRD CLASS accomodation. SS. „GRUNEWALD" has ONLY FIRST CLASS accomodation.

The special attention is called to the New Twin Screw Motor-Ships „ORINOCO" and „MAGDALENA". These Ships have an excellent FIRST, INTERMEDIATE and THIRD CLASS accomodation.
The „ORINOCO" and MAGDALENA" call homewardbound also at CHERBOURG.

All Ships accept Passengers and Cargo.

For further information apply to:

Edwards, Henriquez & Co.

Agents.

POR HAJA COEMPRA

papel di imprenta

7 florin i mei pa 10 riem,

Imprenta di Vicariato.

Wegens vertrek

Meubels te koop.

Struisvogelpark „ALBERTINE".

4—3